Despre Magie (foarte, foarte pe scurt)

Oricine care ar dori sa scrie povestiri fantasy ar trebui sa aiba cel putin un bagaj minim de cunostiinte in privinta existentei magiei in lumea noastra. Si nu numai despre magie in special ci si despre credintele si superstitiile oamenilor in general, inclusiv animismul, totemismul si prevestirile.

Tinind seama de spatiul redus al articolului, de marimea si complexitatea subiectului nu voi prezenta decit niste considerente principale ale magiei. La sfirsitul articolului este o scurta bibliografie cu carti care ar trebui sa fie un "must" pentru scriitori si care le dau posibilitatea celor care le citesc sa aiba o baza solida in complexitatea fenomenelor magice. Vi le recomand deoarece eu le-am citit si mi-au deschis noi perspective asupra fenomenului magic.

Dar sa revenim la subiectul nostru. In dictionarul Oxford cea mai simpla definitie a magiei este "puterea de a aparent folosi forte misterioase pentru a schimba lucrurile sau a influenta evenimentele".

Teoriile asupra existentei magiei sint extrem de complexe si variate avind in vedere ca fenomenul magic este si el foarte complex si variaza de la o populatie la alta in jurul lumii.

In primul rind trebuie facuta deosebirea dintre religie si magie. In timp ce magia incearca sa supuna fortele supranaturale vointei omului in religia semnifica supunerea si cultul fata de puterea divina la care omul se duce cu jalba. Dupa parerea altor autori magia este "un fel de religia facuta pentru nevoile inferioare ale vietii domestice".

In cartea lor "Teoria generala a magiei" Marcel Mauss si Henri Hubert spun ca, este magic orice rit care nu face parte din un cult organizat.

Ciudat ca magia nu a avut cea mai mare influenta in societatile primitive ci mult mai tirziu cind au aparut oamenii bogati care ar fi apelat la orice pentru a-si pastra bogatiile si care de obicei, chiar si in zilele noastre, sint foarte superstitiosi.

In abordarea fenomenului magic au existat doua curente mai importante. Unul care i-a magia ca un fenomen social si nu crede de loc in realitataea fenomenului magic si altul in care este luat in considerare si credintelor magice ale populatiei. Dar majritatea celor care au cercetat fenomenul au incercat sa imbine ambele curente de cercetare. Magia este considerata mai mult stiinta decit cult deoarece actele magice urmeaza propriile legi bine definite si cu conseciinte clare.

Fundamental in magie este existenta unor forte invizibile si intangibile xare pot opera

la distanta. De aceea in magie misterul joaca un rol foarte important, cu cit este mai misterioasa magia cu atit este mai puternica. De aceea magia veche este mai puternica decit cea noua si vrajile murmurate sint mai puternice decit cele rostite cu voce tare.

Magia cuprinde: agenti, acte si reprezentari

- Agentul este de obicei magcianul, cel care infaptuieste actele magice. In unele culturi magicianul este cunoscut de cind se naste prin anumite semne particulare fizice (cautaturi piezise, semne pe fata, etc). A fi magician implica detinerea unor puteri misterioase datorate comuniunii cu invizibilul sau cu spiritele. Autoritatea sa este proportionala cu modul in care satisface asteptarile clientilor sai. Una dintre caracteristicile principale ale unui magician este carisma.

- Actele magice sint riturile magice si care se fac in mod cit mai misterios cu putinta. Riturile magice sint actele de invocare a puterii magice

- Reprezentarile: ele sint ideile si credintele corespunzatoare actelor magice

In acelasi timp pentru societatile in care a existat magia, ea a exercitat un rol social bine definit. Ea a dat putere celor care o practicau, un anumit statut social care poate fi gasit si astazi im multe societati primitive. In aceasta ipostaza magia reprezinta explicatia mintilor primitive a fenomenelor naturale. In alta ipostaza magia se prezinta ca o masa vie, informa a carei parti componente nu nici un loc si nici functii fixe. Magia ca si superstitiile oamenilor este extraordinar de variata si poate lua forme din cele mai cidate depinzind de populatia din care provin credintele magice.

Dupa cum am spus la inceput cred ca oricine care incerca sa inteleaga mai bine fenomenul magiei ar trebui sa citeasca urmatoarele carti:

- "Man And His Superstitions" de Carveath Read; Editura Senate; 1995
- "The Mythology of all races" de J.A. MacCuloch; Boston; 1932
- "Mythologies of Ancient World" de S.N. Kramer; 1961
- "Teoria Generala a Magiei" de Marcel Mauss, Henri Hubert; Editura Polirom; Iasi; 1996
- "Eros si Magie in Renastere. 1484" de Ioan Petru Culianu; Editura Nemira; 1994
- "Stiinta si Magie" de Serena Roney-Dougall; Editura Elit Comentator
- "Zei si Demoni" (Lexicon) de Manfred Lurker; Editura Enciclopedica
- "Miturile Esentiale" de Victor Kernbach; Editura Stiintifica si Enciclopedica; 1978
- "The Magic Art" de J.G. Frazer
- "Popol Vuh: Cartea maya a zorilor vietii" Editura Humanitas; 2000
- "Religia in Istoria Popoarelor Lumii" Editura Politica; 1976